

יומן החדשות

● חודש אפריל מביא בכנפיו אורחים לישראל, ובראשם הזוהר מכולם, בעטרת ראש לבנה ומוכספת. קרי גראנט. גראנט, אחד המהיקנים האחרונים למה שמכונה בהוליווד, "סטאר פאואר" (הכוונה לכוחו של כוכב במשיכת ההמונים לקולנוע). בא לישראל כ"שגיר" של חברת ברוט פאברג'ה, ביוזמתו של סגן-נשיא החברה, היים אשל. מאחר שגראנט הוא חבר ב" מועצת-המנהלים של החברה, הוא יבוא במטוסו הפרטי של ג'ורג' בארי, נשיא החברה, וישהה בישראל ארבעה ימים. לאחר ניסיונה של פארה פוסט מייג'ורס, שהיתה האיחחת הקודמת שהגיעה לישראל אל במטוס זה ורק בקושי חולצה משיני מעריציה, ביקש גראנט מחיים אשל לראות את המקומות הקדושים ולהיראות במסיבת קוקטייל מצומצמת ככל האפשר. אם לשפוט לפי ההיסטריה שאחזה בכמה צל"מים ועיתונאים משהופצה השמועה כאילו גראנט מגיע השבוע, יש צדק בנקיטת כמה צעדי זהירות לקראת בואו של ה"נסיר.

● לראשונה בישראל, גם כן בחודש אפריל, השווייצים באים, השווייצים באים. שגיריות שווייץ, בשיתוף עם הסינמטיקים והמכון הישראלי לקולנוע, תציג בישראל שמונה סרטים עלילתיים ושלושה סרטים תיעודיים שילוו שני במאים, שיבואו ל"היפגש עם אנשי קולנוע ישראלים. הבמ"אית פאטריציה מורה, תציג את סירטה הדרך האבודה, והבמאי יורג האסלר יציג את הסרט יוזפון. כמעט במקביל, ואולי כמה ימים לאחר מכן, יערוך מרכז התרבות האיטלקי בשיתוף עם הסינמטיקים והמכון הישראלי לקולנוע, שבוע רוסלינג, שיכיל הקרנות שמונה מסרטייו של רוברט טו רוסלינג, מי שנחשב אחד מאבותיו של הקולנוע המודרני.

סרטים

לאמא יום הולדת

„הכרתי פעם עיור. בגיל ארבעים הוא עבר ניתוח וראייתו שבה אליו. תחילה היה מוקסם, המום. הפנים, הצבעים, הנור פים, הכל שיכר אותו... אבל בהדרגה הכל החל משתנה... העולם נראה לו הרבה יותר חר עלוב מכפי שהוא תיאר אותו לעצמו... איש לא סיפר לו, בעולמו החשוך, כמה ליכלוך וכיעור יש סביבו... בכל אשר פנה, נתקל בכיעור, בסכנות... כשהיה עיור, חצה את הכביש בכוחות עצמו, עם מקל הליכה לבן, משהחל רואה, פחד ל"עבור אל המידרכה שממול... הוא הסתגר מדי יום יותר בביתו וחי בתוך עלטה מוחלטת ואחרי שלוש שנים התאבד." סיפור אימים זה, הוא מתנת הפרידה של דייוויד לוק, גיבור זהות גנובה של אנטוניוני, לפני שהוא נהרג. הסצנה מת-



רפאלה אפאריציו בתפקיד אמא נוחתת ככסא מוזהב לטכס יום הולדתה ניצחון הדימיון הפיוטי על המציאות המשעממת

משהו פתוח, נאוורר ומשעשע יותר. התוצאה — סרט בשם אמא היא בת מאה, אולי הטוב, השלם והמסוכח בין כל הסרטים שעשה סאורה בשנים האחרונות. הסרט זכה כבר בפרס בפסטיבל סן סבסטיאן והוא מועמד עתה לקבל את האוסקר כסרט הזר הטוב ביותר של השנה. אמא היא בת מאה הוא המשך ישיר לסרט שעשה סאורה לפני שמונה שנים, ואשר הוצג לא מוזמן גם בישראל, סרט בשם אנה והאבים. מי שראה אותו הר סרט, זוכר בוודאי שמדובר באלגוריה שקופה למדי על מצבה של ספרד באותו הזמן, כפי שהוא משתקף בעיני אנה, נע"רה וזה שבאה לבית מבודד, כדי לטפל בשלוש ילדות קטנות. המישפחה בבית היתה בבוואה של ספרד בועיר-אנפין. ה"אמא הזקנה, סובלת ממחלת-הנפליה, תאוותנית המשלמת ביוקר על כל תאוותיה, רודה בילדיה, שוקעת בהזיות דתיות וכופה את שמרנותה על הכל. הבן האחד, הוא מיליטריסט המשעשע באוסף ה"מדים וכלי-הנשק שלו, הבן השני הוא רודף-שמלות מושבע, חסר אחריות ויל-דותי למרות היותו מעבר לגיל הארבעים, הבן השלישי סובל ממאניות דתיות, ה"מתנגשות בתשוקות-בשרים נוראות ש"מייסרות אותו. וביניהם, אשתו של רודף-השמלות, האם של הילדות שבהן מטפלת אנה, אשה כנועה, שתקנית, חיוורת, דמות שאין כמעט שמים לב אליה. בסופו של אותו סרט, קרעו בני הבית, את גופה

רחשת בספרד, אותה ספרד שעתידה היתה, זמן קצר לאחר שצולם סרט זה, לזכות בניתוח הפלא ששייב לה את מראה עיניה, או אולי צריך לומר, אשר ישיב לה את כוח הדיבור אחרי כארבעים שנות"דממה תחת מיטטרו של פראנקו. ועם כל החדווה שבחופש החדש, היתה סכנה, ש"כמה מן האמנים אשר גדלו עם מחסום על הפה, ואשר בנו לעצמם הרים וגבעות של אשליות על חופש, יעברו את טראומת העיור של אנטוניוני. כ"די להישאר בחיים, צריך היה ל"המציא שפת ביטוי שאינה הורגת", אמר קארלוס סאורה, גדול קולנועני ספרד היום, על התקופה הפראנקיסטית. „חיפש"נו כל הזמן דרכים עקלקלות כדי לומר יותר מכפי שהיה מותר, ויש הטוענים היום שדווקא אילוצים אלה עיצבו את הסגנון שלנו." השאלה היא, כמוכן, מה עושים עם סיג"נון שפותח למטרה מסויימת, כאשר א"תה מטרה אינה קיימת עוד? איזה צורך יש לעקוף את האוייב כאשר האוייב הסתלק? הקולנוע הספרדי עדיין מתלבט במציאת תשובה לשאלה זו, וסאורה עצמו נראה, לפחות בשני הסרטים הראשונים שעשה אחרי מות פראנקו, נודד עדיין במבוכים המסובכים של עולם הדימיון, שבו ניהל מלחמות עם צללי העבר. עד שיום אחד חש את הצורך להתליף מהלך. „אחרי הסרטים האחרונים שלי, הרגשתי תושש, ריק, הסרטים האלה הישרו עלי דיכאון וחרדה, ונכספתי ל"



מלכת-היופי שז ספרד, אמפארי מוניו ככתה היפהפיה של „אמא בת 100" יפהפיה של ממש וכישרון של ממש